

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/5449

Sayı : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-790
Konu : Yazılı Soru Önergesi

04-12-2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

- İLGİ :** a) 17.11.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5449-9452/12058 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 19.11.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-98-16/4588 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Ali Rıza ERTEMÜR'ün, Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği (7/5449) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 13 sayfa önerge cevabı

Gereği _____ :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ERTEMÜR'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

14 Ekim 2008 tarihinde ulusal basınımızda, ülkemizde tekstil ve hazır giyim ihracatının yüzde yirmi beşini tek başına gerçekleştiren Denizli ilinde son 7 ayda 342 firmanın kaydının silindiği, 27 firmanın resmen iflas ettiği ve işsiz sayısının rekor seviyeye ulaştığı konu edilmiştir. Söz konusu haberin devamında; ülkemizin tekstil sektöründe Dünyada rakiplerine karşı elde ettiği kazanımları ve pazarları kaybettiğine değinilerek, Denizli Sanayi Odası verilerine göre 2004 Aralık ayında 55.492 olan tekstil çalışan sayısının geçen 3,5 yıllık süre içerisinde 47 bine düştüğüne dikkat çekilerek, aşağıdaki sorulara cevap verilmesi istenmiştir.

SORU 1- 2002-2008 tarihleri arasında yıllar itibariyle tekstil ithalat ve ihracat rakamları ne olmuştur?

Tekstil ve Konfeksiyon İhracatı (Milyon \$)								
YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ocak-Eylül	
							2007	2008
TEKSTİL	4.459	5.555	6.785	7.447	8.067	9.464	6.826	7.754
KONFEKSİYON	7.697	9.522	10.769	11.453	11.649	13.465	9.975	10.525
TEKSTİL,KONFEKSİYON	12.156	15.077	17.554	18.900	19.716	22.930	16.801	18.279

Tekstil ve Konfeksiyon İthalatı (Milyon \$)								
YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ocak-Eylül	
							2007	2008
TEKSTİL	3.856	4.674	5.684	6.043	6.475	8.362	6.284	6.066
KONFEKSİYON	238	370	577	686	954	1.398	1.032	1.562
TEKSTİL,KONFEKSİYON	4.094	5.044	6.261	6.729	7.430	9.760	7.316	7.628

DENİZLİ TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ AYLIK İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

(X 1.000 ABD DOLARI)

	2005		2006		2007		2008		Aylık değişim (%)
	AYLIK	KÜMÜLATİF	AYLIK	KÜMÜLATİF	AYLIK	KÜMÜLATİF	AYLIK	KÜMÜLATİF	2007/2008
OCAK	67.289	67.289	70.029	70.029	72.646	72.646	99.682	99.682	37,2
ŞUBAT	82.086	149.375	79.132	149.161	79.912	152.558	102.759	202.441	28,6
MART	87.003	236.378	93.623	242.784	98.372	250.930	94.046	296.487	-4,4
NİSAN	83.347	319.725	83.067	325.851	87.863	338.793	99.927	396.414	13,7
MAYIS	82.905	402.630	83.480	409.331	97.087	435.880	105.427	501.841	8,6
HAZİRAN	69.276	471.906	84.559	493.890	110.878	546.758	100.435	602.276	-9,4
TEMMUZ	71.171	543.077	75.960	569.850	102.113	648.871	121.463	723.739	18,9
AĞUSTOS	82.684	625.761	91.225	661.075	120.138	769.009	114.169	837.908	-5
EYLÜL	103.215	728.976	106.950	768.025	119.894	888.903	138.387	976.295	15,4
EKİM	94.456	823.432	91.400	859.425	118.678	1.007.581	111.949	1.088.244	-5,7
KASIM	86.529	909.961	107.878	967.303	133.109	1.140.690			
ARALIK	92.815	1.002.776	102.756	1.070.059	97.526	1.238.216			
TOPLAM	1.002.776		1.070.059		1.238.216		1.088.244		

SORU 2- Söz Konusu tarihler arasında tekstil sektöründe faaliyet gösteren kaç firma ve fabrika kapanmıştır? İllere göre dağılımı.

İllere göre tekstil sektöründe açılan ve kapanan şirket sayısı ,2002-2007												
	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap
TÜRKİYE TOPLAMI	2619	312	3147	516	2788	565	2529	679	2353	733	2338	757
ADANA	40	6	43	8	39	7	30	10	30	14	40	18
ADIYAMAN	7	.	7	.	17	1	13	1	8	.	5	.
AFYON	3	.	.	.	9	1	7	2	6	2	12	.
AGRI	5	.	1	.	2	.	2	.	2	1	1	.
AMASYA	1	.	2	.	11	.	2	1	3	1	.	1
ANKARA	74	6	96	17	98	27	107	30	91	35	100	27
ANTALYA	40	.	39	3	41	6	30	2	41	9	56	5
ARTVIN	1	.	1	.	1	.	.	1	.	.	.	.
AYDIN	10	2	10	7	9	2	12	2	7	1	3	1
BALIKESIR	5	1	4	.	4	3	7	2	14	3	7	1
BILECIK	1	.	.	.	1	.	1	.	2	.	.	1
BINGÖL	.	.	2	.	.	.	1	.	1	.	.	.
BITLIS	.	.	2	.	2	.	.	.	.	.	1	.
BOLU	2	1	6	.	4	1	3	.	4	.	3	.
BURDUR	1	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.
BURSA	197	8	248	16	181	34	158	30	166	33	188	30
ÇANAKKALE	1	.	2	1	2	1	5	.	7	2	2	.
ÇANKIRI	1	.	1	.	2	.	3	.	2	.	4	1
ÇORUM	.	.	1	1	3	.	6	.	5	1	2	1
DENİZLİ	79	8	90	10	73	12	55	16	65	15	59	24
DIYARBAKIR	3	.	12	1	12	1	13	3	15	.	15	2
EDİRNE	.	.	1	.	4	1	2	2	2	.	3	1
ELAZIG	5	.	4	.	4	1	2	.	1	1	3	.
ERZINCAN	.	.	2	.	2	.	2	.	1	.	1	.
ERZURUM	4	.	6	.	6	.	4	2	2	.	3	4
ESKİSEHIR	5	.	2	.	7	.	9	3	10	2	5	.

GAZIANTEP	90	5	124	4	82	5	79	8	75	7	59	9
GIRESUN	.	1	2	.	1	.	4	.	.	3	3	2
GÜMÜSHANE	.	.	.	.	1	.	2	.	1	.	.	.
HAKKARI	.	.	3	.	2	.	.	1	.	.	1	.
HATAY	12	3	6	1	6	2	8	.	4	3	4	3
ISPARTA	4	1	5	1	2	.	4	5	2	.	5	1
MERSIN	20	1	17	3	19	2	7	2	6	5	17	5
ISTANBUL	1643	243	1977	374	1688	390	1572	475	1387	493	1304	542
IZMIR	185	17	196	42	177	27	135	33	151	49	175	34
KARS	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.
KASTAMONU	2	.	1	2	.	.	2	.	4	.	7	.
KAYSERİ	21	4	22	5	29	5	24	8	18	9	25	9
KIRKLARELİ	4	.	4	.	6	.	9	.	4	1	2	1
KİRSEHİR	.	.	2	.	.	.	.	.	1	.	1	1
KOCAELİ	12	.	13	.	15	3	8	6	16	2	13	2
KONYA	16	.	14	2	19	4	18	4	15	4	17	5
KÜTAHYA	5	1	2	1	1	2	1	2	6	.	3	.
MALATYA	10	.	8	1	7	.	9	1	5	1	11	1
MANİSA	4	.	7	3	8	5	5	2	1	7	3	2
K.MARAS	15	1	26	1	20	3	11	2	25	4	19	2
MARDİN	1	.	2	1	1	.	4	.	4	.	2	1
MUGLA	1	.	11	1	1	.	11	1	10	1	10	1
MUS	.	.	.	.	1	.	2	.	.	1	2	1
NEVSEHİR	1	.	5	.	2	.	2	.	3	.	1	1
NİĞDE	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	3	.
ORDU	1	2	4	.	8	.	5	.	5	1	6	.
RİZE	.	1	.	.	.	.	.	.	7	.	2	.
SAKARYA	3	.	3	.	6	1	7	1	7	.	10	2
SAMSUN	4	.	7	2	5	4	6	2	6	1	9	1
SIİRT	.	.	.	.	1	.	2	.	1	.	2	.
SINOP	.	.	1	.	1	.	1	.	1	.	2	.
SİVAS	2	.	5	1	4	2	8	.	4	1	3	.
TEKİRDAĞ	26	.	27	.	23	4	26	.	21	3	28	3
TOKAT	2	.	2	.	7	.	3	1	3	1	6	.
TRABZON	4	.	.	1	8	3	4	5	6	1	5	.

S.ÜRFA	14	.	13	.	16	1	20	4	11	2	10	3
USAK	10	.	13	3	25	1	17	3	11	4	17	3
VAN	.	.	10	.	6	.	2	.	.	.	3	1
YOZGAT	2	.	3	.	4	.	4	2	5	1	.	.
ZONGULDAK	4	.	3	1	2	.	9	.	9	2	4	.
AKSARAY	.	.	3	.	4	1	1	1	3	.	2	1
BAYBURT	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
KARAMAN	.	.	2	.	1	.	.	.	2	.	.	.
KIRIKKALE	1	.	.	.	1	1	.	.	2	.	3	1
BATMAN	.	.	1	1	2	.	1	2	.	1	2	.
SIRNAK	.	.	1	.	.	.	1	.	1	.	.	.
BARTIN	3	.	2	.	2	.	1	.	3	.	3	1
IGDIR	1	.	.	.	.	.	1	1	1	1	.	.
YALOVA	2	.	6	.	4	1	4	.	3	2	3	1
KARABÜK	1	.	2	.	6	.	1	.	2	1	1	.
KILIS	.	.	2	.	2	.	1	.	1	.	3	.
OSMANIYE	2	.	2	.	11	.	5	.	6	1	5	.
DÜZCE	6	.	5	1	14	.	7	.	9	.	9	.

İllere göre tekstil sektöründe açılan ve kapanan ticaret ünvanlı işyeri sayısı, 2008 (Ocak-Ekim)

	2008 (Ocak-Ekim)			2008 (Ocak-Ekim)	
	Kurulan	Kapanan		Kurulan	Kapanan
TOPLAM	195	598			
ADANA	6	12	MUGLA	6	4
ADIYAMAN	0	3	ORDU	0	2
AFYON	1	0	RIZE	0	1
AMASYA	0	3	SAKARYA	0	7
ANKARA	20	59	SAMSUN	8	2
ANTALYA	2	12	SINOP	0	1
ARTVIN	0	1	SIVAS	0	4
AYDIN	3	10	TEKIRDAG	1	3
BALIKESIR	10	1	TOKAT	1	1
BOLU	1	2	TRABZON	1	0
BURDUR	2	0	TUNCELI	5	0
BURSA	20	19	S.URFA	10	2
ÇANAKKALE	1	0	USAK	8	9
ÇANKIRI	0	1	YOZGAT	2	4
ÇORUM	3	1	ZONGULDAK	7	3
DENİZLİ	17	31	AKSARAY	0	2
DIYARBAKIR	3	4	KARAMAN	0	1
EDİRNE	0	1	BARTIN	0	5
ELAZIG	0	1	YALOVA	2	0
ERZINCAN	0	2	KARABÜK	0	2
ESKİSEHIR	0	4	KILIS	0	1
GAZİANTEP	3	23	OSMANIYE	0	2
GİRESUN	0	1	DÜZCE	2	3
HATAY	1	3			
ISPARTA	2	0			
MERSİN	0	5			
İSTANBUL	58	340			
İZMİR	10	22			
KASTAMONU	0	2			
KAYSERİ	3	3			
KİRSEHIR	1	0			
KOCAELİ	2	2			
KONYA	6	6			
KÜTAHYA	0	5			
MALATYA	1	3			
MANISA	3	9			
K.MARAS	10	3			
MUGLA	6	4			

SORU 3- Tekstil sektöründe söz konusu dönemde yıllar itibariyle, istihdamda yaşanan daralmanın boyutları nelerdir?

TÜRKİYE GENELİ VE TEKSTİL SEKTÖRÜ SİGORTALI SAYILARI***							
ZORUNLU SİGORTALI SAYISI	2002*	2003*	2004*	2005*	2006*	2007/Kasım	2008/Eylül
	5.223.283	5.615.238	6.181.251	6.918.605	7.818.642	8.569.136	9.117.005
TEKSTİL SEKTÖRÜ**	672.575	764.972	772.832	771.113	775.097	814.235	779.885

*2002-2007 İstatistik Verileri- SGK Başkanlığı/www.ssk.gov.tr /www.sgk.gov.tr

**SSK Tanımı olarak 23-Dokuma Sanayii/24-Giyecek ve Hazır Dokuma Eşya Sanayi Sigortalı sayıları esas alınmıştır.

*** Tüm veriler SGK ve SSK İnternet sitelerinden derlenmiştir.

DENİZLİ İLİ GENEL VE TEKSTİL SEKTÖRÜ SİGORTALI SAYILARI**							
İL GENEL ZORUNLU SİGORTALI SAYISI	2002*	2003*	2004*	2005*	2006*	2007*	2008/Eylül
	108.382	121.094	128.627	135.755	151.926	148.109	147.885
TEKSTİL SEKTÖRÜ**	55.238	55.492	53.238	54.745	53.485	49.832	45.521

*SGK Başkanlığı 2002-2007 Yılları Aralık Ayı Verileri

** Tüm veriler SGK ve SSK İnternet sitelerinden derlenmiştir.

SORU 4- Bu yıllar arasında yurt dışına giden firma sayısı nedir? Hangi Ülkeye kaç firma gitmiştir.

2002-2008 döneminde tekstil sektöründe yurtdışına giden firma sayısına ilişkin istatistiki bilgi bulunmamakla birlikte söz konusu dönemde yurtiçinde yerleşik kişilerin tekstil sektöründe yurtdışında yaptıkları doğrudan yatırım tutarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo: II. Yurtiçinde Yerleşik Kişilerin Yurtdışında Doğrudan Yatırımları

(Milyon Dolar)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 Ocak- Eylül
Toplam Yatırımlar	283	505	815	1.065	1.677	2.275	2.191
Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	6	7	15	170	485	45	33
Toplam Yatırımlar İçindeki Pay	2,1	1,4	1,8	16,0	28,9	2,0	1,5

Kaynak: TCMB

SORU 5- Dünyada marka olduğumuz tekstil sektöründe yaşanan, şirket iflasları, işsizlik vb. olumsuzlukların en üst noktalara tırmanmasının nedenleri nelerdir? Bu tırmanışta AKP Hükümetinin yanlış politikalarından kaynaklandığı iddialarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sektörün içinde bulunduğu sıkıntılar dünyadaki kriz ortamından kaynaklanmakta olup, hükümetin politikalarından kaynaklanmamaktadır.

SORU 6- İhracatın lokomotifi sayılan tekstil sektörüne kurtarmak için ne gibi somut önlemler alınmıştır? Sadece tekstil sektörüne dönük bir teşvik uygulaması düşünülmekte midir?

27.03.2008 tarihinde Ekonomik Sorunları Değerlendirme Kurulu toplantısında tekstil,hazırgiyim,deri ve deri ürünleri sanayinin sorunları ve çözüm önerileri görüşülmüştür. Bu toplantıda özel sektör ve kamudan oluşan paydaşlarla birlikte bir strateji belgesinin hazırlanması işi Bakanlığımıza verilmiştir. Bakanlığımız koordinasyonunda kamunun ve özel sektörün katılımıyla hazırlanan Tekstil, Hazır Giyim/Deri ve Deri Ürünleri stratejisi ve Eylem Planının uygulanmasına 29.08.2008 tarihinde yapılan Ekonomi Değerlendirme Kurulu toplantısında karar verilmiş olup, 11.09.2008 tarihinde yapılan basın toplantısı ile de strateji kamuoyu ile paylaşılmış ve Bakanlığımız web sitesine konulmuştur.

Söz konusu stratejide "sektörde rekabet gücünü artırmak ve dönüşümü yönetmek Global Hedef olarak belirlenmiştir.Bu Global Hedef altında, geliştirilmiş olan Spesifik Hedefler şöyledir:"Piyasa Yapıcı ülke konumuna gelmek", "Üretimdeki katma değer artırılması", "Fiziki ve Finansal alt yapının geliştirilmesi"

Bu Spesifik Hedefleri elde etmek için geliştirilen tedbirler iki öncelik altında toplanmıştır.

Öncelikler:1-İş ortamının geliştirilmesi 2- İşletme kapasitelerini destekleyerek işletmelerin rekabet edebilirliğinin artırılmasıdır.Bu Önceliklerin elde edilebilmesi için toplam 28 eylem geliştirilmiş olup,bu eylemlerin hayata geçirilebilmesi için sorumlu ve ilgili kuruluşlar belirlenmiştir. Dönüşümün yönetilmesinde ,başarının sağlanması,değerlendirilmesi ve gerektiğinde ilave tedbirlerin alınması gerektiğinden sürecin izlenmesi, raporlanması, yönlendirilmesi amacıyla İzleme ve Değerlendirme Komitesi kurulmuş olup, Eylem planının hayata geçirilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Stratejide alınan tedbirler ile pamuktan nihai ürüne kadar sektörde üretim zincirinde bulunan değişik bölümlerine yapılan destekler ile ülkemiz tekstilinin rekabet seviyesine olumlu bir katkı sağlanacak olup, en önemli avantajımız durumunda olan tedarik hızımız korunacaktır.

Bu kapsamda “Kütlü pamuk destekleme prim ödeme miktarının artırılarak devam ettirilmesi, destekleme prim miktarının aynı yıla ait pamuk ekiminden önce belirlenerek ilan edilmesi” eylemi ile pamuk üretiminin desteklenmesi , “Tekstil ve deri sektörlerinin çevre ve insan sağlığına uygun yöntemlerle üretime yönlendirilmesine ilişkin hukuki altyapının sağlanması” eylemi ile 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde arıtma tesislerinde kullanılan enerjinin %50’sine yakın karşılanması ve aynı çerçevede 5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamındaki yönetmeliğin hızla tamamlanarak bu çerçevede sağlanacak desteklere işlerlik kazandırılması, “Rekabet Gücünün geliştirilmesi için işletmelere Bilgi, Danışmanlık ve Doğrudan Destek Sağlanması” eylemi ile Tekstil iş geliştirme modellerinin yaygınlaştırılması ve uygulanması, Ar-Ge yardımı, yurtdışı fuar ve sergilere katılım desteği, çevre maliyetlerinin desteklenmesi yardımı, pazar araştırması yardımı, eğitim yardımı,

istihdam yardımı, yurtdışında ofis-mağaza açma, işletme ve marka tanıtım yardımı, Türk ürünlerinin yurtdışında markalaşması yardımı pazarlama gibi desteklerin yanında Sektördeki firmaların ihtiyaç duyduğu konularda bilgi ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması amaçlanmıştır.

Ayrıca Stratejinin İkinci önceliği kapsamında “Mevcut işletmelerin gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere (özellikle Doğu ve Güneydoğu illerine) taşınmalarına çeşitli destekler verilmesi” eylemi çerçevesinde; sektörün uluslararası alanda rekabet gücünü koruması ve artırabilmesi için özellikle emek yoğun bölümünün(Hazır Giyim), gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere taşınması halinde çeşitli destekler verilerek, sektörün hareket kabiliyetinin artırılması hedeflenmektedir. Mevcut emek yoğun işletmelerinin yönetim, tasarım ve pazarlama faaliyetlerinin İstanbul ve diğer büyük şehirlerdeki merkez ofislerinde kalmak üzere, emek-yoğun işlemlerinin doğu ve güney doğu illeri arasından seçilecek olan illere taşınmaları planlanmıştır.Taşınma sonucu ihtiyaç olacak nitelikli işgücünün yetiştirilmesine ilişkin tedbirler de strateji çerçevesinde düşünülmüştür.

Bunlara ilaveten Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve Avrupa Birliği (AB) yükümlülüklerimize uygun olarak tekstil ve konfeksiyon sektörünün rekabetçiliğinin artırılmasına yönelik gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

1. İhracatta Devlet Yardımları Uygulamaları:

Bakanlar Kurulu’nun 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Kararı’nın 4’üncü maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Dış Ticaret Müsteşarlığınca AB ve DTÖ normlarına uygun olarak hazırlanan devlet yardımları enstrümanları aşağıda belirtilmektedir:

	TEBLİĞ ADI	TEBLİĞ NO
1	Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ	95/7
2	Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ¹	97/5
3	Araştırma-Geliştirme (AR-GE) Yardımına İlişkin Tebliğ ²	98/10
4	İstihdam Yardımı Hakkında Tebliğ	2000/1
5	Yurt Dışı Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ ³ ,	2004/6

6	Yurtdışında Ofis-Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	2005/4
7	Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	2006/4
8	Pazar Araştırması ve Pazarlama Desteği Hakkında Tebliğ	2006/6
9	Eğitim ve Danışmanlık Yardımı Hakkında Tebliğ	2007/3
10	Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ	2008/2

Ülkemizde devlet desteği uygulamaları, 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı kapsamında, prensip olarak gelişmiş ve batılı ülkelerin uygulamalarına paralel bir şekilde ve “bir faaliyetin yapılması” şartına bağlı olarak gerçekleştirilmektedir.

2. Moda ve Tekstil İş Kümesi

Ülkemiz tekstil ve konfeksiyon sektöründe faaliyet gösteren çoğunluğu KOBİ niteliğindeki firmalarımız arasında iş kümeleri oluşturmak suretiyle sektördeki markalaşma, moda yaratma çabalarına, Ar-Ge faaliyetlerine hız kazandırmak, firmalarımızın sektördeki rekabet gücünü artırmak amacıyla, DTM tarafından AB fonlarından yararlandırılmak üzere hazırlanan 17 milyon Euroluk bütçeye sahip “Moda ve Tekstil İş Kümesi Projesi“ 2003 yılında AB Komisyonu’na onaylanmıştır. Proje İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) lehdarlığında 2005 yılı Ocak ayında fiilen faaliyete geçirilmiştir.

İki aşamalı olarak planlanan projenin ilk bölümünde, tekstil ve konfeksiyon sektörümüzün haritasının çıkarılması, kümede yer alacak KOBİ’lerin ihtiyaçlarının analiz edilmesi, İTKİB’in kurumsal altyapısının güçlendirilmesi, sektöre ve oluşturulacak kümelere hizmet vermek üzere Moda Enstitüsü-İstanbul Moda Akademisi (İMA), AR-GE Merkezi ve Danışmanlık Merkezi’nin kurulması ve bu birimlerin koordinasyonunu sağlamak üzere bir Küme Koordinasyon Merkezi oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Projenin teknik yardım niteliğindeki ilk aşaması 2006 yılı Ocak ayında tamamlanmış olup, projenin ikinci aşaması olan makine ve ekipmanların alım ve kullanımına ilişkin hazırlıklar ile KOBİ’lerin ihtiyaçlarına cevap verecek 5 ortak projenin hazırlıkları halihazırda sürdürülmektedir. Avrupa Birliği tarafından projeye tanınan ilave süreyle birlikte proje 9 Ekim 2007 tarihinde tamamlanmıştır. Proje bileşenlerinden biri olan İstanbul Moda Akademisinin de 5 Aralık 2007 tarihinde açılışı gerçekleşmiştir.

Projenin diğer bileşenleri olan Ar-Ge Merkezi ve Danışmanlık Merkezi fiilen faaliyetlerine başlamış olup, söz konusu birimlerin resmi olarak konuşlandırılıp faaliyet göstereceği Teknopark’ın kurulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. “İstanbul Tekstilpark” adı altında kurulacak olan yapının, Teknopark Projesi kapsamında İstanbul Halkalı’da önümüzdeki dönemde gerekli altyapı ve donanım çalışmalarının tamamlanarak faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

SORU 7- Yaşanılan bu krizin, tekstil sektörünün Dünyada önemli merkezlerinden biri olarak gösterilen Denizli ilinin ekonomisinde yarattığı çöküntünün boyutları nedir? Bunun istihdama yansımaları ne olmuştur?

Denizli İlinde tekstil sektöründe açılan ve kapanan şirket sayısı ,2002-2007												
	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap	Kur.	Kap
TÜRKİYE TOPLAMI	2619	312	3147	516	2788	565	2529	679	2353	733	2338	757
DENİZLİ	79	8	90	10	73	12	55	16	65	15	59	24

Denizli iline göre tekstil sektöründe açılan ve kapanan ticaret unvanlı işyeri sayısı	2008 (Ocak-Ekim)	
	Kurulan	Kapanan
DENİZLİ	17	31

DENİZLİ İLİ GENEL VE TEKSTİL SEKTÖRÜ SİĞORTALI SAYILARI**							
İL GENEL ZORUNLU SİĞORTALI SAYISI	2002*	2003*	2004*	2005*	2006*	2007*	2008/Eylül
	108.382	121.094	128.627	135.755	151.926	148.109	147.885
TEKSTİL SEKTÖRÜ**	55.238	55.492	53.238	54.745	53.485	49.832	45.521

*SGK Başkanlığı 2002-2007 Yılları Aralık Ayı Verileri

** Tüm veriler SGK ve SSK İnternet sitelerinden derlenmiştir.

SORU 8-yaşanılan bu kriz, Türk tekstil sektörüne teknoloji ve Pazar payı anlamında ne oranda etkilemiştir? Bu krizin Türk tekstil sektörünü 10 yıl geriye götürdüğü iddiaları doğrumudur?

"TEKSTİL ÜRÜNLERİ İMALATI" SEKTÖRÜ SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

YIL	DÖNEM1	DÖNEM2	DÖNEM3	DÖNEM4	TOPLAM	YILLIK_DEĞİŞİM
1997	94.0	95.3	104.5	106.1	100.0	
1998	94.9	92.0	93.4	94.1	93.6	-6.4
1999	76.6	88.9	84.4	98.1	87.0	-7.1
2000	87.7	101.0	98.2	96.0	95.7	10.0
2001	84.3	92.5	95.7	91.1	90.9	-5.0
2002	91.7	106.9	105.1	105.4	102.3	12.5
2003	101.0	106.9	105.7	104.1	104.4	2.1
2004	102.6	105.4	104.2	99.3	102.9	-1.4
2005	92.6	90.8	87.9	91.6	90.7	-11.9
2006	82.5	91.2	91.7	93.6	89.8	-1.0
2007	91.0	97.7	89.8	88.8	91.8	2.2
2008	78.7	78.7	72.0			

1997=100 temel yıllık Aylık Sanayi Üretim Endeksi Tekstil Sektörü incelendiğinde, sektördeki üretimin 2004 yılından itibaren düşme eğiliminde olduğu görülmektedir. En büyük düşme oranı %11.9 ile 2005 yılında görülmektedir. 2008 yılı ilk 3 dönemi sonuçlarına göre düşme eğilimi devam etmektedir.

"GİYİM EŞYASI İMALATI" SEKTÖRÜ SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

YIL	DÖNEM1	DÖNEM2	DÖNEM3	DÖNEM4	TOPLAM	YILLIK_DEĞİŞİM
1997	101.1	101.0	101.4	96.5	100.0	
1998	107.5	114.2	109.6	95.3	106.7	6.7
1999	99.4	96.9	105.7	105.9	102.0	-4.4
2000	103.0	111.4	111.6	108.7	108.7	6.6
2001	107.6	113.2	103.2	97.2	105.3	-3.1
2002	109.6	116.6	108.6	100.3	108.8	3.3
2003	113.5	111.5	108.2	109.7	110.7	1.7
2004	115.8	114.1	119.2	110.2	114.8	3.7
2005	113.2	95.9	95.8	96.5	100.4	-12.5
2006	100.8	99.6	90.9	90.8	95.5	-4.9
2007	94.5	103.0	96.4	96.6	97.6	2.2
2008	91.1	93.1	83.2			

Giyim sektörüne ilişkin üretim endeksi incelendiğinde ise, 2005 yılından itibaren düşme eğiliminde olduğu görülmektedir. Üretim endeksi 2008 yılında düşmeye devam etmiştir.

Tekstil ve hazır giyim sektörünün üretim endekslerinin incelenmesinden 2005 yılından sonraki bölümde dünya ticaretindeki serbestleşme paralelinde uzak doğudan kaynaklanan rekabet baskısının üretim endekslerini düşürecek yönde etki oluşturduğu görülmekte olup, 2008 yılı özelinde incelendiğinde endekste düşmenin en önemli sebebi halen yaşanmakta

olan küresel krizdir. Bu olumsuzluklara rağmen ihracat rakamlarının incelenmesinden hem tekstil hem hazır giyim sektörünün 2002 yılından itibaren ihracatlarını düzenli olarak artırdığı görülmektedir.

Türkiye teknoloji açısından genç makine parkı ile Avrupa'nın en büyük iplik üretim kapasitesine sahiptir.

Türkiye, Çin'in arkasından dünyanın tekstil makinelerine yönelik en büyük tekstil yatırımcısıdır. Türkiye dokuma sanayinde, AB ülkeleri ve ABD'den daha genç ve yeterli kapasitede makine parkına sahiptir.

Örme de (düz, yuvarlak ve çorap)Yeterli alt yapı ve makine kapasitesine sahiptir.

Öte yandan, Nonwoven sanayi diğer sektörlerle göre daha yeni olmakla beraber yeterli üretim kapasitesine sahiptir. Son 10 yılda büyük miktarda nonwoven yatırımı yapılmıştır ve yapılmaya devam etmektedir. Ancak mevcut kapasite ile özellikle ucuz ve hacimli nonwoven tekstil üretimi mümkün olmaktadır.

Türk tekstil terbiye sanayi, Avrupa'nın en büyük kapasitesine sahiptir. Terbiye sanayimiz özellikle orta kaliteye sahip ürünlerin üretiminde çok geniş bir tecrübeye sahiptir.

Gerekli alt yapı ile yeterli ve genç makine kapasitesine sahip bulunan konfeksiyon sektörü oldukça gelişmiş durumdadır. Konfeksiyon yan sanayi de bu yüksek teknoloji ile üretim yapmakta olan sektörü gerektiği gibi destekleyebilmektedir.

**Tablo 2: Ürün Bazında Türkiye'nin Tekstil Makineleri ve Ekipman İthalatı
(Değer:1000 ABD \$)**

GTİP	ÜRÜN ADI	2004	2005	2006	2007
84.44	Dokuma maddelerinden lif imal eden, dokuyan, kesen makineler	39.114	23.737	20.345	54.493
84.45	Lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler	484.805	389.520	230.731	675.834
84.46	Dokuma tezgahları(makineleri)	305.769	290.736	300.522	208.692
84.47	Örgü tezgahları,gipür,tül, dantela, file imali için makine, cihazları	390.745	291.149	239.108	292.246
84.48	Yardımcı tekstil makine, cihazları ve aksam-parçaları	225.966	191.996	181.386	212.742
84.49	Keçe mensucat imal makinelerinin aksam-parçaları	21.481	35.078	6.349	4.548
84.51	Dokuma maddelerini yıkama, kurutma, ütüleme makine ve cihazları	271.766	298.842	218.338	199.330
84.52	Dikiş makineleri, mobilyaları, iğneleri, aksam-parçaları	140.073	137.787	127.441	147.913
TOPLAM		1.879.922	1.658.846	1.324.220	1.795.799

Kaynak: (DTM)